

İbadete Yoğunlaşır, Çokça Kur'an Okurlardı

Ramazan, ahiret yolculuğunda biz kullar için hazinelerle dolu mübarek bir aydır. Onda birler bin olur. Onun saniye ve dakikaları eğer iyi değerlendirilebilirse kurtuluş beratı almaya vesiledir. Bundan dolayı Aleyhissalatu vesselam Efendimiz Ramazan ayı girince ibadette daha bir derinleşir, zikir ve tilaveti ayrı buudlara ererdi. Bu halini Ramazan'ın son on günü daha sıklaştırırdı.

Hz. Âişe validemizden rivayet edildiğine göre:

“Resûlullah, Ramazan'ın son on günü geceleri ihya eder, ailesini ibadet için uyandırır, ibadete daha çok ehemmiyet verir, diğer vakitlerdekinden daha çok ibadet etmeye gayret ederdi.” (Müslim, itikaf 7).

Allah Resûlü (aleyhissalatu vesselâm) Ramazan'da her zamankinden daha fazla Kur'an'la meşgul olur, onu okur ve tefekkür ederdi. Zira Allah Kur'an'ı bu ayda inzal etmişti. Ramazan'ın her gecesinde Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm) Cibril-i Emin'le birlikte aralarında Kur'ân mukabelesi yaparlardı yani onu baştan sona okurlardı. Vefat ettiği yıl bu iki defa gerçekleşmişti. Biz bu hadiseyi bugün “mukabele” geleneğiyle yaşatmaya devam ediyoruz.

Ramazan Gecelerini İhya Eder, Çokça Namaz Kılardı

Allah Resûlü (s.a.v), kendisi Ramazan gecelerini ibadetle değerlendirmiş ve insanları bu geceleri değerlendirme noktasında teşvik etmiştir.

“Kim Ramazan'da inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek, O'nun rızasını kazanmak için namaz kılsa geçmiş günahları bağışlanır.” (Buhari, salatü't-teravih 1; Müslim, salatü'l-müsafirin 174)

“Allah, Ramazan ayında oruç tutmayı farz kıldı. Ramazan gecelerinde namaz kılmak da benim sünnetimdir. Kim, inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek ihlâsla oruç tutar ve namaz kılsa, annesinden doğduğu günkü gibi günahlarından temiz hâle gelir.” (Nesai, sıyam 40, İbn Mace, ikame 173; Müsned 1/191)

Cömertlikleri Zirveye Çıkardı

İbn Abbas (radiyallahu anhüma), Efendimiz'in (sallallahu aleyhi vesellem) Ramazan'daki cömertliğini şu şekilde ifade eder:

“Resûlullah hayır hususunda insanların en cömerdi idi. O'nun en cömert olduğu zaman da Ramazan ayı idi...” (Buhârî, vahiy 5)

“Hz. Cebrail her sene Allah Resûlü ile Ramazan'da Kur'ân'ı mukabele eder ve bu, Ramazan boyu sürerdi. Bu dönemde Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hayır hususunda esen rüzgârdan daha cömert olurdu.” (Beyhakî, 4/305)

Çokça Dua Ederlerdi

Birtakım kimseler vardır ki, dualarına icabet edilir, elleri geriye boş olarak dönmez. İşte bunlardan birisi de iftar vaktinde ellerini Cenab-ı Allah'a açıp yalvaran insandır.

Efendimiz'in (aleyhissalatu vesselâm) iftar vaktinde okuduğu birkaç dua şöyledir:

اللَّهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ

“Allah'ım! Senin rızan için oruç tuttum ve senin rızkınla orucumu açtım.” (Ebû Dâvûd, Sıyâm, 22).

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ لَكَ صُومْتُ، وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ، تَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

“Allah’ım! Senin rızan için oruç tuttum ve senin verdiği rızıkla iftar ettim. Orucumu kabul buyur. Muhakkak Sen her şeyi işitensin, bilensin.” (Dârakutnî, Sünen 2/185)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي

“Allah’ım! Her şeyi kuşatan rahmetinle benim günahlarımı bağışlamayı Senden istiyorum.” (Ebû Dâvûd, sıyâm 22)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَعَانَنِي فَصُومْتُ، وَرَزَقَنِي فَأَفْطَرْتُ

“Yardımla oruç tuttuğum ve bana verdiği rızıkla iftar ettiğim Allah’a hamd olsun.” (Beyhakî, Şuabü’l-İman 3/406).

أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ وَأَكَلَ طَعَامُكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ

“Yanınızda oruçlular iftar etsin, iyi kimseler yemeğinizi yesin ve melekler duacınız olsun.” (Ebû Dâvûd, sıyâm 22. Bu dua yemek sahibine yapılacak duadır).

İtikâfa Girerlerdi

Resûl-i Ekrem Efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) Medine’ye hicretinden sonra, âhirete irtihâllerine kadar her Ramazan’ın son on gününü itikâf ile geçirmişlerdi. Vefat ettiği yıl ise yirmi gün itikâf yapmıştı. (Buhârî, itikâf 17; Tirmizi, savm 71)

Kadir Gecesini Değerlendirmeye Teşvik Ederlerdi

Allah Resûlü Ramazan’ın son on gününü gecelerini kendisi ihya ettiği gibi ailesini de uyandırır, kadir gecesinin aranmasını ve gecelerin ibadetle geçirilmesini teşvik ederdi.

“Kadir Gecesi’ni, fazilet ve kudsiyetine inanarak ve sevabını yalnız Allah’tan bekleyerek ibâdet ve tâatle geçiren kimsenin -kul hakkı hâriç- geçmiş günahları bağışlanır.” (Müslim, müsâfirîn 175).

“Kadir gecesini Ramazan’ın son on gününde arayın.” (Buhârî, leyletü’l-kadr 3).

“Kadir Gecesi’ni Ramazan’ın son on günündeki tek gecelerde arayın!” (Buhârî, leyletü’l-kadr 3).

“Resûlullah, Ramazan’ın son on günü girince geceleri ihya eder, ailesini ibadet için uyandırır, ibadete daha çok ehemmiyet verir, diğer vakitlerdekinden daha çok ibadet etmeye gayret ederdi.” (Müslim, itikaf 7).

Şevval’de Altı Gün Oruç Tutarlardı

Kamerî aylardan olan Şevval, Ramazan’dan sonra gelen ayın adıdır. Bu ayda da altı gün oruç tutmak sünnettir. Efendimiz (aleyhissalâtü vesselâm) bir hadislerinde şöyle buyururlar:

“Her kim Ramazan orucunu tutar da sonra buna Şevval ayından altı gün ilave ederse, bütün yılı oruçlu geçirmiş gibi olur.” (Müslim, Sıyâm 204; Tirmizî, savm 53).